

[Carlsen-Skiødt.]

være under $1\frac{1}{2}$ ha. Der kan nemlig være Forhold, som gør det ønskeligt, at man gaar ned under dette Areal; Beliggenhed nær Købstad eller andre Forhold kan bevirke, at Arealet ikke behøver at være saa stort.

Ifølge § 3 bibeholdes den nugældende Ordning, at Husmandskommissionerne ved Behandlingen af de indkomne Andragender bliver suppleret med et gartnerikyndigt Medlem, og at dette gartnerikyndige Medlem ligesom nu fremdeles kan indstilles fra Almindelig dansk Gartnerforening. Dette vil jeg gerne bringe Ministeren en Tak for, og samtidig vil jeg tillade mig at henstille til den højtærede Minister og til det Udvalg, der faar med Sagen at gøre, om det ikke var ønskeligt at foretage en Ændring af § 2 angaaende de Medlemmer, der vælges til Jordlovsudvalget.

Mit Partis Ordfører, det ærede Medlem Hr. Ulrich, har allerede nævnt det, og jeg vil gerne støtte den Tanke, det ærede Medlem fremsatte, nemlig at der foruden et Medlem fra De samvirkende danske Landboforeninger og et Medlem fra De samvirkende danske Husmandsforeninger ogsaa blev Plads for et Medlem fra Almindelig dansk Gartnerforening, idet jeg tror, det vilde have sin Betydning ved Afgørelsen af de Spørgsmaal, der vedrører Gartneri og Havebrug, om Udvalget i sin Midte havde et gartnerikyndigt Medlem. Det vilde være ganske naturligt, synes jeg, nu da Lovforslaget omfatter Gartnerier og Havebrug, og der er vel ingen Tvivl om, at den kommende Tid vil vise, at det vil være nødvendigt paa de smaa Jordbrug i stigende Grad at gaa over til Gartneri og Havebrug. Det vil være nødvendigt, efterhaanden som vor Udførsel af Smør og Flæsk, der jo hidtil har været Landbrugets store Eksportartikler, mere og mere indskrænkes, at gaa over til andre Erhvervsgræne, og her vil Gartneri og Havebrug kunne blive førende foreløbig.

Schmidt: Jeg ser paa det fremlagte Lovforslag, ligesom de andre Ordførere har gjort, at det absolut maa være en Forbedring, at man har samlet i een Lov, hvad der var spredt i mange Love. Jeg vil gerne benytte denne Lejlighed til at sige, hvad jeg før har sagt, at hele denne Lov-

givning er noget af det betydeligste af, hvad der findes i dansk Lovgivning. Det ser man maaske endnu bedre, naar man ser det udefra end indefra i Danmark selv, Danmark er absolut et Foregangsland paa dette Omraade.

Derfor kan jeg ikke godt forstaa, at man fra en Side mente, at man nu skulde stoppe og sige: Det kan ikke lade sig gøre mere i disse trange Tider, nu for Øjeblikket er det uforsvarligt! Ja, naar det er uforsvarligt, er det maaske i det hele taget uforsvarligt at drive Landbrug. Det gælder jo ikke blot de smaa Brug, men maaske endnu mere de større Brug, at de ikke er rentable, og for saa vidt kunde man jo sige, at man maa gaa fra det hele. Men det *kan* man jo ikke. Det kan man med andre Virksomheder, der kan man skifte efter Konjunkturerne; men ved Landbruget kan man det ikke, og skal man det ikke.

Derfor skal man ogsaa blive ved med at give Mulighed for at begynde paa saadanne Virksomheder, især der, hvor det kan gøres med ikke særlig store Midler, altsaa ved de smaa Brug. Man kan ogsaa spørge: Hvad vilde der ske, hvis man ikke giver de vedkommende Mulighed for at begynde? Ja, saa bliver de Mennesker arbejdsløse, og saa koster det ogsaa, og det vilde dog maaske være værre, end hvis Staten skal givet noget til, for at disse Brug kan blive rentable.

I det hele taget, naar man beslutter sig til at fremme denne Virksomhed til Trods for de trange Tider, betyder det jo, at man føler det som en tvingende Nødvendighed at gøre alt, hvad der kan gøres, for at gøre Landbruget rentabelt, og det ved vi jo alle, at det vil vi faa med at gøre i de kommende Tider. Men jeg ser ingen Anledning til at stoppe for det hele, saa kunde man lige saa godt stoppe for alt, hvad der har med Landbrug at gøre:

Nu ligger Sagen saadan, at man maaske ikke begyndte helt rigtigt med denne Lovgivning; jeg mener, det er anerkendt, at man i dansk Jordlovgivning begyndte med for smaa Brug, man mente, Folk kunde ernære sig paa mindre Jord, end de kunde, og saa kunde de vedkommende ikke leve af den Jord, de havde faaet, og maatte søge Arbejde andre Steder. Dette prøver man nu at bøde